

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610- 1890379
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Haziran 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet, 8 Sayfa)
- Cevap Yazısı (121 Adet, 219 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA YENEROĞLU'NUN
TBMM 7/62507 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Mardin ili Yeşilli ilçesi Gül ve Tepebaşı mahallelerini kapsayan alan, 2016/9283 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile riskli alan ilan edilmiştir. Gül ve Tepebaşı mahallelerinin ana kaya niteliğindeki bir zemin üzerine oturması, bu yerlerde daha önce deprem gerçekleşmemiş olması, zeminin aktif bir fay hattı üzerinde bulunmaması ve bu mahallelerdeki mevcut yapıların da teknik inceleme sonucu can ve mal kaybına yol açacak şekilde riskli olduğunun ortaya konulamaması nedenleriyle riskli alan ilam, Danıştay İDDK tarafından E. 2021/3373, K. 2021/3109, T. 16.12.2021 künyeli karar ile kesin olarak iptal edilmiştir.

Kesin nitelikteki yargı kararının gereğinin yapılması ve Gül ve Tepebaşı mahallesinde ikamet eden vatandaşların mülkiyet haklarına saygı gösterilmesi gerekirken ne yazık ki 5 Şubat 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 5180 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile bu yerlerin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir. Acele kamulaştırma kararı doğrultusunda ise bu alandaki konutların elektrik ve su hizmetleri kesilmekte, gerçek değerlerinin çok altında değerlerle taşınmazlar kamulaştırılmakta ve yargı kararı ile riskli alan üzerinde olmadıkları ortaya konulan ve riskli nitelikte olmayan yapılar tahliyeye zorlanmaktadır. Gül ve Tepebaşı mahallelilerinin mağduriyeti giderek ağırlaşmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- 2016 yılında 6306 sayılı yasaya istinaden Yeşilli İlçesi, Gül ve Tepebaşı mahallelerinin belirli bölümlerinin riskli alan ilan edilmesine dair alınan Bakanlar Kurulu Kararı'nın Danıştay tarafından iptaline rağmen neden 5180 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın "acele kamulaştırma" yapması yöntemine başvurulmuştur?
- 2- Yeşilli İlçesi'nde kaç adet ruhsatlı ve iskanlı alınmış bina mevcuttur ve ilçedeki iskanlı binaların elektrik, su gibi hizmetler için abonelik tesis edilmiş toplam binalar içerisindeki oram nedir?
- 3- Acele kamulaştırma sonucu maddi olarak mağdur olacakları için direnç gösteren vatandaşların, belediye ile anlaşmaya ve evlerini terke zorlanması için elektrik ve sularının kesildiği iddiaları doğru mudur? Doğru ise hangi gerekçelerle kamu hizmeti sunulmamaktadır? Elektrik ve su hizmetlerinin kesilmesinin sebebi olarak binaların ruhsatsız olması gösteriliyorsa Yeşilli İlçesi'ndeki diğer ruhsatsız ve iskansız binaların kaçında benzer uygulama yapılmıştır?
- 4- Ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılardan 31.12.2017 öncesi yapılmış olup 2018'de ilan edilen imar barışından yararlanabilen bina sayısı kaçtır? Bunlara herhangi bir işlem yapılmakta mıdır? Bu yapıların da zorunlu bir kentsel dönüşüme tâbi tutulması planı var mıdır?
- 5- Gül ve Tepebaşı mahallelerinde vatandaşların konutlarından tahliyeye zorlandığı ve usulsüz yıkım uygulamalarında bulunduğu iddiaları hakkında herhangi bir inceleme başlatıldı mı?
- 6- Üretici fiyat endeksinin 2021'de %100'ün üzerinde arttığı, yapı malzeme fiyatları, benzin, mazot ve benzeri giderlerin 2022'de de yüksek enflasyon sürecine teslim olduğu, emlak fiyatlarının ve kiralarn astronomik seviyelere ulaştığı bir ortamda, vatandaşların acele kamulaştırmaya tabi tutulan taşınmazlarına değer biçilirken hangi kriterler baz alınmakta ve hangi yöntemle hesaplama yapılmaktadır?

CEVAP

Yeşilli Belediye Başkanlığı'nın teklifi üzerine Mardin İli, Yeşilli İlçesi, Gül ve Tepebaşı Mahalleleri sınırları içerisindeki yaklaşık 6,6 ha. Yüz ölçümlü alan, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca 26/09/2016 tarihli ve 2016/9283 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 15/10/2016 tarihli ve 29858 sayılı Resmi Gazetede yayımlanması ile "riskli alan" ilan edilmiştir.

Söz konusu riskli alanın iptaline ilişkin açılan davalarda, Danıştay 6. Daire Başkanlığı'nın 2021/8079 ve 2021/8077 E. sayılı Kararları ile Bakanlığımız lehine karar verilmiştir. Akabinde ihtiyaç duyulan yapım projesine başlanabilmesi için riskli alanın bir kısmının, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27 nci maddesi uyarınca 04.02.2022 tarihli ve 5180 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 05.02.2022 tarihli ve 31741 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak "acele kamulaştırma alanı" olmasına karar verilmiştir.

Daha sonra, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 16.12.2021 tarihli E.2021/2794-K.2021/3110 sayılı ve E.2021/3373-K.2021/3109 sayılı kararları doğrultusunda söz konusu riskli alan iptali 22.02.2022 tarihinde Bakanlığımıza tebliğ edilmiştir.

Bahse konu alanda 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27 nci maddesi kapsamında işlemler yürütülmekte olup, taşınmaz bedelleri mahkemesince belirlenerek hak sahipleri adına depo edilmektedir.

Ayrıca, riskli alan içerisinde bir adet yapının 31/12/2017 tarihinden önce mevcut olmadığı ancak imar barışından yararlanarak yapı kayıt belgesi alındığı tespit edilmiş olup, söz konusu yapı 31/12/2017 tarihinden sonra yapıldığından Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esasların 8 inci maddesinin (2) nci fıkrası uyarınca yapı kayıt belgesi iptal edilmiştir.